

สาระสำคัญ

พระราชบัญญัติขุดดินและถมดิน พ.ศ. 2543

ผู้ใดประสงค์จะทำการขุดดินโดยมีความลึกจากระดับพื้นดินเกิน 3 เมตรหรือมีพื้นที่ปากบ่อดินเกิน 10,000 ตารางเมตร หรือมีความลึกหรือพื้นที่ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด ให้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ถ้าผู้แจ้งได้ดำเนินการโดยถูกต้องแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกใบรับแจ้งให้แก่ผู้นั้นภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และให้เริ่มต้นทำการขุดดินได้ ตั้งแต่วันที่ได้รับใบรับแจ้ง

ถ้าการแจ้งเป็นไปโดยไม่ถูกต้อง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้งให้แก้ไขให้ถูกต้องภายใน 7 วันนับแต่วันที่มีการแจ้งตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้แจ้งไม่แก้ไขให้ถูกต้องภายใน 7 วันนับแต่วันที่ผู้แจ้งได้รับแจ้งให้แก้ไขจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่ง ให้การแจ้งเป็นอันสิ้นผล

การขุดดินโดยมีความลึกจากระดับพื้นดินไม่เกิน 3 เมตร เมื่อจะขุดดินใกล้แนวเขตที่ดินของผู้อื่นในระยะน้อยกว่าสองเท่า (เช่น ขุดลึก 3 เมตร เมื่อเข้าใกล้ 6 เมตร) ของความลึกของบ่อดินที่จะขุดดิน ต้องจัดการป้องกันการพังทลายของดินตามวิธีที่ควรกระทำ

ผู้ใดประสงค์จะทำการถมดิน โดยมีความสูงของเนินดิน เกินกว่าระดับที่ดินต่างเจ้าของที่อยู่ข้างเคียง และมีพื้นที่ของเนินดินไม่เกิน 2,000 ตารางเมตร ต้องจัดให้มีการระบายน้ำ เพียงพอที่จะไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่เจ้าของที่ดินที่อยู่ข้างเคียงหรือบุคคลอื่น การถมดินที่มีพื้นที่เกิน 2,000 ตารางเมตร จะต้องจัดให้มีการระบายน้ำ ต้องแจ้งการถมดินนั้น ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ถ้าผู้แจ้งได้ดำเนินการถูกต้องแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกใบรับแจ้งให้แก่ผู้นั้นภายใน 7 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และให้ผู้แจ้งเริ่มต้นทำการถมดินตามที่ได้แจ้งไว้ได้ตั้งแต่วันที่ได้รับใบรับแจ้ง

การขุด บ่อน้ำใช้ ที่มีพื้นที่ปากบ่อไม่เกิน 4 ตารางเมตร ผู้ขุดดินไม่ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ผู้ใดในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าการขุดดินหรือการถมดินได้ก่อหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของบุคคลอื่น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ "รายงาน" ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้มีคำสั่งให้ผู้ขุดดิน ผู้ถมดิน หรือเจ้าของที่ดินหยุดการขุดดินหรือการถมดิน หรือจัดการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น หรือจัดการแก้ไขการขุดดินหรือการถมดินนั้น แล้วแต่กรณี และให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจ "ออกคำสั่งเป็นหนังสือ" ตามที่เห็นว่าจำเป็นเพื่อป้องกันหรือระงับความเสียหายนั้นได้ ในกรณีมี "เหตุฉุกเฉิน" ให้ "พนักงานเจ้าหน้าที่" "มีคำสั่งเป็นหนังสือ" ให้ผู้ขุดดิน ผู้ถมดินหรือเจ้าของที่ดินหยุดการขุดดินหรือการถมดิน หรือจัดการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นหรือจัดการแก้ไขการขุดดินหรือการถมดินนั้นตามที่เห็นว่าจำเป็นได้ แล้ว "รายงาน" ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบทันที ถ้าเจ้าพนักงานท้องถิ่น "เห็นชอบ" ด้วยกับคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหนังสือภายใน "7" วันนับแต่วันที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้มีคำสั่งสั่งให้บุคคลดังกล่าวปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ และให้ถือว่าคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นมาตั้งแต่นั้น ถ้าเจ้าพนักงานท้องถิ่น "ไม่มีหนังสือสั่งภายในกำหนดเวลา" ตามวรรคสอง ให้คำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นอันสิ้นผล

การอุทธรณ์

ผู้ขุดดิน ผู้ถมดิน หรือเจ้าของที่ดินผู้ใดไม่พอใจคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อ ผู้ว่าราชการจังหวัด ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง ในกรณีที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้ออกคำสั่งตามวรรคหนึ่งในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อ คณะกรรมการ การอุทธรณ์ไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ถ้าผู้อุทธรณ์ประสงค์จะขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้ยื่นคำขอทุเลาพร้อมอุทธรณ์ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือคณะกรรมการ แล้วแต่กรณี พิจารณาคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดหรือคณะกรรมการ "ให้เป็นที่สุด"

บทกำหนดโทษ

โทษจำคุก
ขุดดิน (3 เมตร, 10,000 ตร.ม.) ถมดิน (2,000 ตร.ม.) โดยไม่ได้รับใบแจ้ง คุก 1 ปี ปรับ 50,000 บาท
หากกระทำในที่ "ห้ามขุด" คุก 2 ปี ปรับ 100,000 บาท
- ได้รับคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น "ให้หยุด" การขุดดินหรือการถมดิน ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 50,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

โทษปรับ
- ขุด ไม่ป้องกันการพังทลาย, ถม ไม่ระบายน้ำ ปรับไม่เกิน 10,000 บาท
- ขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ปรับไม่เกิน 2,000 บาท

โทษปรับรายวัน
ขุด/ถม ผิดกฎกระทรวง เช่น ขุด/ถม ในเวลากลางคืน เป็นต้น ปรับไม่เกิน 30,000 บาทและปรับเป็นรายวันอีกวันละไม่เกิน 1,000 บาท ตลอดเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติตาม
- ได้รับคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น "ให้จัดการป้องกัน" ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นหรือจัดการแก้ไขการขุดดินหรือการถมดิน ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 30,000 บาทและปรับเป็นรายวันอีกวันละไม่เกิน 500 บาท ตลอดเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติตาม

กลุ่มนิติกร สำนักงานเลขาธิการกรม กรมพัฒนาที่ดิน